

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

VI. Origenianas partes tuentur Hilarius, Euzoius, Titus Bostrenus, Didymus,
Ambrosius, Eusebius Vercellensis, Victorinus Petabionensis, Gregorius
Nyssenus, & ipse etiam Hieronymus, qui subinde tamen ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

A Platoniorum more, qui cum Platonem lectarent, loca insignia hoc caractere notabant: ut refert Laertius in Platone. Hac lectione instructus uterque Arianorum impetus fortiter retudit. Id ex Socrate discimus, qui & illud addit: *μέγα γὰρ πλεῖστον τοῦ αἰεθροῦς ἡσέβητος* Secret lib. 4 cap. 26. *Τοῦτον quippe orbem tunc temporis magna Origenis gloria pervaserat.* Scripris profecto Apologus tutati sunt ipsum viri illustres, quo tempore defensionis ejus operam suam Pamphilus consecravit, ut testificatur Photius Cod. 118. Ipsi tamen nonnulla, dissimulato licet eius nomine, carpunt Achanasius, & Basilius. Ille in Vita Antonij lapsus animarum, & conversiones è mentibus in animas reprehendit: hic in tertio Commentariorum in Hexaëmeron damnat anagogicas ipsius expositiones, quibus Virtutes quasdam superiores, quas locum in caelo tenere merita sunt, aquis quas sunt supra firmamentum, significari docet; quae vero inde deturbatae sunt, aquis notari quae sunt sub caelo.

VI. Dum pro Origene starent Semones illi, ipsum sibi in scribendo affectandum proponebat Hilarius Pictavienis. Narrat quippe Hieronymus hunc in Phrygia exulantem magnam Psalmodum partem commentariis illustrasse, in eoque Opere imitatum fuisse Origenem, nonnullis tamen de suo adjectis; expositiones etiam in Iobum & in Matthaeum è Græco Origenis in linguam Latinam transfudisse. Auctor est præterea Hieronymus Euzoium Casariensem Episcopum Gregorij Nazianzeni condiscipulum & aequalem, *corruptam Bibliothecam Origenis & Pamphili in membranis instaurare esse constum*: Origenianas etiam partes secutos esse Titum Bostrorum Episcopum, & Didymum Alexandrinum, quem apertissimum Adamantij propugnatores appellat, quique editis in libros *ἑξήκοντα* Commentariolis nihil non orthodoxum iis contineri pertendit, quemadmodum & Eusebius. Ambrosium quoque Mediolanensem, Eusebium Verellensem, & Victorinum Peta-bionensem multa Origenis vel Latinitati donasse, vel imitatos fuisse tradit idem Hieronymus. Tam aperte autem Origeni adhaerit Gregorius Nyssenus, ut non cum solum profecutus sit laudibus, sed dogmata etiam eius aliquot tenuerit: adeo ut ab Origenistis corrupta ipsius scripta, & adulterata peculiari libro demonstrare conatus sit Germanus Patriarcha, cuius excerpta habet Photius Cod. 233. Certe in Disputatione de homine, animarum *ἁερῶν παρξενί & μετενομήσει* reprobat Gregorius, à nomine autem Origenis abstinet. Hieronymum quoque ipsum etiam tum juvenem, portentosum Origenis ingenium, & singularis eruditio ita ceperant, ut in eius laudes saepe excurreret, & pro mero Origenista haberi posset: verum per ignes cineri doloso suppositos incedere se subinde intelligens, pedem retulit, ut in sequentibus declarabimus. Nec tot tamen Origeniani nominis patronis absterriti sunt Theodorus Mopsuestenus, & Apollinaris, quominus illi palam hic detraheret, ille multis etiam scriptis opusculis oppugnaret; sed levis est momenti Hæreticorum hominum obtrectatio. Auctor quoque Dialogorum, qui Casario Gregorij Nazianzeni fratri adscribuntur, & Maximi tamen Casario recentioris, & Gregorij Nysseni fragmentis facti sunt; Auctor, inquam, ille de Origene male sensit ac scripsit, *μυθολόγοι* eum appellans, *ἀποκρίσει δὲ λαλοῦντα, ψυχὰς δὲ ἡΐθεοντα*. *Aures quidem mulcentem, animas vero minime nutritientem*; & *δὲ ἄρρηκτοῦ ἐπινοῦντος*, inepta & frigida allusione, quales Scriptor ille comminisci amat: & *ἀσολῶτατον*. Item dogmata eius *ἡλιθιωμένα, φθορογενῆ, τοῖς ἀποστόλοις καὶ οὐκ ἀποστόλοις* esse dicit.

Manifestum porro est ex superioribus quantum erraverit Halloxius, alijque nonnulli, qui ante Epiphaniij cum Iohanne Hierosolymitano & Chrysolstomo disensiones, Origenem à nemine pro Hæretico habitum fuisse, primumque Epiphanium in eum signa movisse memoria prodiderunt: nam *velut Hæreticum accusatum* fuisse diserte scribit Pamphilus in Apologia; & quam gravibus peteretur criminibus declarat ipsa hæc Apologia, nam *Ipsum nomen Apologetici*, ut ait Hieronymus Epist. 65. ad Pammach. & Ocean. *ostendit accusationem; non enim defenditur nisi quod in crimine est*: declarant & Apologia complures quæ à multis magni nominis viris Pamphili tempore pro Origene conscriptæ sunt. Nec repugnat, quod Augustinus Hieronymum rogat per Epistolam, ut sibi Origenis errores aperiat; nam propter Græcæ linguæ incertiam, in ea ignoratione fuit Augustinus.

VII. Adhuc cum Origene præclare actum erat, neque tantum illi ignominiae inessent adversarii, quantum celebritatis, inclarescente in dies doctrinæ fama, fuerat adeptus; cum susceptus quosdam inter Ecclesiasticos viros inimicitis, partim Origenismi, partim privati odij causa, maximis motibus univèrsa Ecclesia concussa est. Quod si accurate singula consecrari nobis esset propositum, in immensum cresceret istud opus, & ultra circumseptos lucubrationi huic cancellos excurreremus, adeo longa est injuria, longæ ambages; sed summa duntaxat rerum fastigia persequemur. Quod ut ordine procedat, res altius repetenda est. Consentiente in Origenis laudes toto propemodum orbe, contigit ut nonnulli egregia eius dicta factaque pro merito demirantes, ipsius etiam

Secret lib. 4 cap. 26.

Hieron. De script. Eccl. in Hilario & lib. 1. Apol. adv. Rufin. c. 2. & lib. 1. c. 4. & Prol. in lib. 2. Comm. in

Diator. 3. R. p. 151.

Hallox lib. 4 Orig. def. Quæst. 4.